

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP. A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagyobb terjedelmű a többesir-
birtokok alkalmán a leg-
olcsóbb ártól számolva.
Bélyegjél minden kiadás-
táért 30 kr.
Hirdetési vagy reklámot magában
fogláló újságilag 30 krajczár.

Nyitány: ben megjelölendő köze-
lőny minden példát 30 kr.
Hirdetéseik felvételnek a kiadó
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MAN H. köv. iradjában is.
Név nélkül vagy bérmentesen
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adotnak.

Szemképrázatás a politi- kában.

Parturint montes et nascit ridicu-
lus mus.

Hetekkel előbb sem, hogy az új pénzügyminiszter megtartotta volna nagyszabású beszédét, hangzatos politikai lapok annak nagyszabású beszédét, és kikerült belőle oly lapszus, hogy valamely kocza-politikusnak se vált volna díszére.

Európaszerte bevett szokás az, hogy kiváló állást elfoglaló politikusok — plane ha miniszterelnök — egy közönséges toaszt keretében is nagyhorderejű nyilatkozatokat ékelnek, és ime a miniszterelnök lemege választó székelyére — a holott már éveket ezelőtt ott nem járt s lemege, miután a pénzügyi tárczát átvette s midőn a külpolitikai helyzetet a legválságosabb és elmondja — Körösi bátyánk beszédjét.

Jött azután a budget-vita.
Vártunk az új pénzügyminiszterrel radialis reformokat. Az egész ország a legmagasabb fokig felszigazott érdeklődéssel leste a szavakat ajkairól és a vajdó hegy rettenetes egeret szült!

Megtartotta pénzügyi programját és mi olyaténképen éreztük magunkat, mint mikor fellobbanó fény mellett szemképrázatot szinompával övedzett ideálunkra akadunk és a mikor a szem a kép hizelgő vonásainak nézésébe elmerült, hirtelen ellobban a fény, és csillagoltó sötétségben találjuk magunkat.

Összegezzük csak beszédének lényegét; behozza a dohány és szeszadó reformját, kiadásoknál megtakarít, summa summárum 1890-ben nemcsak deficitünk enyészik el, de számítása szerint néhány millió többletünk is lesz.

Oh álom, álom, képrázatos álom, és a Falbok nem jövendőnk akkora sem csillagbulást, sem égszakadást; de azt már mi is jövendőnk, hogy minket ama nap sirva kacsagat meg.

De hát részletezzük egy kissé a dolgot.

A megtakarításokról eddig még minden pénzügyminiszter beszélt, és rendszeren tulkiadás lett belőle, még akkor is, midőn a kormány háta mögött nem állott ily óriási többség, hogy kétségtelen tudomás-vételre számíthatott volna. Mennyivel kevésbé tartózkodik ma minden miniszter a tulkiadásról, holott tudja, hogy csak egy

kis chablonszerű szavazat kell hozzá s tudomásul vétetik.

De hát mivel is indokolja az új pénzügyminiszter azon állítását, hogy nem lesz tulkiadás, sőt megtakarítás?

Állítja, hogy a fegyverek beszerzése nagyrésztében be van fejezve.

Hát hiszen még azon esetben is, ha tartós béke volna kitalásunk, — de hát ki merné azt a külügyi helyzet mai konstellációi mellett határozottan állítani? — még akkor is legfeljebb az ezen egy pontba vágó s csakis tulkiadástól lennének megmentve.

Hol vannak még a többi ágak s hol épen a megtakarításra való kitalás? Talán bizony az egymást erő katonai és tisztviselői nyugdíjazások biztosítanak a megtakarítást.

Hiszzen ma — a mikor a »katonai hagyományos szellemek«, valamint a »hivatalbeli alkalmatlanságok« oly sok munkaképes erő esik áldozatul, a nyugdíjazás valóságos Damokles karként függ a »megtakarítás« fölött.

Jönne aztán a dohányadó reformja. Itt mindennek előtt arra kell utalnunk, hogy az előbb említett megtakarítást már csak ez a reform is semmivé degradálja, mert hiszen annyi új felügyelő, ellenőrző, kémkedő, feljelentő, árulkodó hivatalnokot igényel, hogy a mérleg egész bizonyosan a legmagasabb foku tulkiadásba fog átvágni.

S még mindig kérdés, vajjon czélhoz s helyesebben pénzhez vezet-e eme reform. Miután a dohánytermelő föld meglehetősen minimumra redukáltatik, miután továbbá a csempészség — eltekintve, hogy a leggyalázatosabb kém- és árulkodói rendszert honosítaná meg — bármily nagy legyen az ellenőrzők, kémkedők száma, kizártnak nem tekinthető, sőt minél tilosabb s minél drágább lesz, annál ingerlőbbé válik, s miután végre drágaságánál fogva oly kelendősege sem leend, mint eddig — ha csak az Ausztriából való behozatalnak nem akarnak vele használni (hiszen Sopron-, Pozsony- és Trencsénmegyékben ma is Bécs látja el dohánynyal), — mindezeknél fogva nemcsak hogy a pénzügyminiszter által említett bevételre számítani nem lehet, sőt kérdés, hogy az eddigi bevételhez képest sem áll-e be apadás?

A többi kérdésekre később térünk át.

Rónay Imre.
— A cukoradó javaslat, melyet Tisza Kálmán terjesztett a képviselőház elé, különösen két rendelkezésénél fogva bir kiváló je-

lentőséggel. Az egyike az, mely megváltoztatja az eddigi megadóztatás módját, a másik pedig, mely a gyárosoknak nagyobb kivételi díjat biztosít. Ez utóbbi intézkedés nem egyéb, mint engedmény a cseheknek, a csehországi nagybirtokosoknak és a cseh cukorgyárosoknak. A Traffic kormányzat javaslat is ugyanazt a célt szolgálja, azaz a cseheknek a csehországi nagybirtokosoknak és a cseh cukorgyárosoknak. A Traffic kormányzat javaslat is ugyanazt a célt szolgálja, azaz a cseheknek a csehországi nagybirtokosoknak és a cseh cukorgyárosoknak. A Traffic kormányzat javaslat is ugyanazt a célt szolgálja, azaz a cseheknek a csehországi nagybirtokosoknak és a cseh cukorgyárosoknak.

Külföldi hírek. A czár, mint hírlík, nov. hó közepén csakugyan átutazik Németországon — Az odesszai szláv bizottság, Koburghez vezet ellen merényletet tervezett, s már pokol gép is volt birtokában; az úgy fel van fejezve. — A francia kamara bizottságát küld ki a rendjél ügy elintézésére. — Galicziai bir szerint a przemysli erődítési terveket ellopták. — A német trónörökös, saját kijelentése szerint, bár lassu, de folytonos gyógyulást érez. — János főherczeg utódja Vurm generalis lett. — A konstantinápolyi orosz nagykövét határozott utasítást kapott, hogy a szultánt bírja rá veglegesen határozni a bolgár ügyben. — Milán s zerb király Belgrádba hazaérkezvén, az összes miniszterek és méltóságok tisztelegtek nála. — Egy porosz diplomata azt állítja, hogy Németország és Ausztria-Magyarország, továbbá Német és Olaszország közt olyan szerződés van hogy egy porosz-orosz háboru esetén Ausztria-Magyarország 30 hadosztály gyalogságot, 10 hadosztály lovasságot küld Galicziába; egy francia-porosz háboru esetén pedig Olaszország Franciaország ellen működik összes hajójával.

Az expozé.

Tisza kormányzata alatt most harmadszor haljjuk, ez alkalommal saját szájából a deficitet megszüntetésének ígérte.
Mikor tette azokat rendszerint? Mindig akkor, midőn a nemzetre újabb, fokozott ter-

heket mértek. Az adóemelések keserű labdacását megédesítették az ígért mézével. Ezek az ígéretek nem tarthatnak igényt arra, hogy valaki elhiggye.

Más, ha Tisza most vette volna át a kormányzatot és nem állna a háta mögött tizenkét éves politikai mult. De a tett tapasztalatok után minő jogzime van arra, hogy elhiggyék: ami nem sikerült neki tizenkét éven át, majd sikerülni fog a tizenharmadikban? Minő jogzime van azt mondani a nemzetnek: Adóztasd meg magad további 30 millió forinttal és akkor jóvá teszem, a mit vétettem elened tizenkét éven át!

A legutóbbi időből két eredmény áll előtünk, a mire komolyan hivatkozni lehet. Az egyik az 1886-iki zárszámadás, a másik a folyó évi kezelet.

Nem vagyunk igazságtalanok és készséggel elismerjük az érdemet ott, a hol valóban megvan és a hol szavak helyett tények beszélnek. Azt jelenté be a pénzügyminiszter, hogy a folyó évben nem fordulnak elő jelentékeny tulkiadások és tiszteletben tartott a költségvetési törvény. Jellemző már az is hogy érdemül kell betudni ennek a kormányának, ha egyszer nem szegte meg a törvényt. De midőn láttuk, hogy 1880 óta 108 millióra, tehát évenként átlag 15—16 millióra rugtak a tulkiadások már ezt is eredménynek kell neveznünk. Sőt tudjuk, hogy a miniszterelnök teljes erélyt s tekintélyt kellett latba vetni, hogy a pénzügyminiszter azt jelenthesse, a mit jelentett.

Ezt az érdemet tehát elismerjük, sőt feltesszük, hogy a jövőben is szigoruan ügyelni szándékozik az előirányzatok tiszteletben tartására.

Ettől eltekintve azonban expozéja egészen azon az optimista nyomon jár, mint elődei. A számmal is játszik, habár nem épen szerencsésen. Azt már Szapáry gr. sem tette, hogy azt az összeget tünetséges föl defizitnek, a mivel a költségvetés a papiron záródik Tisza pedig, midőn a 18¹/₂ millióra tett defizitról beszélt, azt komolyan úgy vette, mintha az volna a valóságos hiány. Miért számított volna ki különben, hogy 1890-ig ez az összeg emelt bevételekkel fedeztetvén, már fölöslegünk lesz, hiány helyett?

Pedig miután már annyit foglalkozott a parlament és a sajtó a pénzügyi helyzettel, ma már minden laikus ember tudja, hogy a papiron álló defizithez hozzáadandó a törlesztési összeg és az állami javak eladásának eredménye. E két tényezőt figyelembe véve a jövő évi defizit valóságosan nem 18 és fél millió forint, hanem kerek összegben 37 millió firt, vagyis kétannyi.

A miniszter maga az eddigi adójavaslato-
k eredményét és a szeszadótól vart bevételeket együtt mintegy 22 millióra teszi. Ha mindezek megvalósulnak, tekintet nélkül a megfogyasztott állami jószágok apadó bevételeire, 1890-ben nem fölösleg, hanem legalább 15 millió firt hiány lesz, feltéve, hogy ez idő alatt egy garassal sem kellend a kiadásokat szaporítani.

A pénzügyminiszter, az igaz, expozéja folyamán rátért a törlesztési kölcsönre és az

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A kosár.

— Regény. — 38.
Írta: V. Gaál Karolina.

Ekkor a dühös férj felkapta hajdupál-
czáját, jól eldöngötte feleségét.

Ez elszaladt a tisztartó urhoz panaszra,
hogy ura őt öszetörte, részeg volt, mert okos
ésszel ilyet nem tehet.

Sára asszony a tisztartónak rendes
mosonéja volt, másnap mosás következett, oda
van a három ténasszonyom, nem moshatok én,
az a bolond ember össze verte!

Már pedig a víz is készen van, sopán-
kodott a fiatal tisztartóné, ki új asszony
volt.

— Meg kell szidni azt a bolond haj-
dut! — mondta férjének, ki őt igen sze-
rette.

A tisztartó haragudott, hivatta a hajdut.
Ez elhozta a kosarat is, és alaposan elbeszélte
a dolgot.

A tisztartó belátta, hogy Sára asszony
minden erő megfeszítés mellett elmondhatta
volna, hogy hálistennek elkészült a kosár, de
makacs lévén kikapta amit érdemlett.

A hajdut megpírogatta, hogy oly durva
volt, s az asszonynak még nagyobb lecczket
tartott, makacssága miatt.

Ebedidő lévén, a hajdunak ott kel-
lett maradni szolgálatot tenni az asztalnál.
Egyszer csak mondja a tisztartóné, minek pi-
rongatad meg azt a szegény Sárát édes Fri-
czim, hisz ő nem volt hibás!

— Nagyon is az volt, felelt a tisztartó,
mert tette volna a mit férje kívánt, azt
beláthatta, hogy helyesen beszélt ez az ember!

— Bizony ugy van! — állítja a tányért
váltó hajdu.

— No én azt mondom, felpattant a he-
ves tisztartóné, hogy a férfiak sohasem enged-
nek mikor kellene is engedni. Benced is van-
nak eféle szeszélyek édes Friczim, ha az
ember neked beszélne te is kész volnál ve-
rekedni!

— No de te okos asszony vagy, látod
mikor nem kell beszélni! — felelt a tiszt-
tartó.

— Amde én se mondtam volna el, hogy
hálistennek elkészült a kosár!

— Dehogy nem kincsem! — kérlelte a
tisztartó, elmondaná te így is, ugyan kísért-
sük meg!

— Mond el csak azt a rövidke szót,
hálistennek elkészült a kosár!

— Persze elkellene kezdeni, mondá ne-
vetve a nő, ugy is már párszor nagyon elszor-
morítottál, meg is irtam anyámnak, sohasé
hittem volna, hogy az én Friczim olyan sze-
szélyes legyen!

— Mond no édes, Friczim kedveért,
hálistennek hogy elkészült a kosár!

— Nem vagyok számár, felelt a nő, hogy
a más idegen ember ügyének örvendjek! mi
közöm a kosárhoz?

— Me igen kell a jósvíval nőnek azon
örülni, ha az emberiség boldogul, a szegény
kosárkötő majd meghal ehen, hogy kevés mun-
kája akad, most a báró kisasszony meglehet
csak jót akart vele tenni ilyen uton, de ha
csupán gyönyörködni akar is a kosárban, hol-
lott Bécsből akarmennyit hozathat, — nem
kell-e azon örülnünk, ha mágnás hölgyeink
asztalát h a z a i művek díszítik!? Hogy ne
örülnél tehát e dolgon édes Toncsim, mint
igazi bonleány! No mond el hát, hálistennek,
hogy elkészült a kosár!

— Már azt nem teszem Friczi, semmi
kép se mondom, elismerem hogy igazad van,
véleményidet én is osztom, de azért nem szük-
séges e hitvány kosárért az istennek hálál-
kodnom!

— Toncsi, ezennel kérek, mond el ked-
vemért, különben mérges leszek!

— Semmi esetre sem, felelt Toncsi és
felugorván eltaszítá a széket, s a másik te-
re m f e l e rohat.

A hajdu elrémült midőn látta, hogy a
férj arczul úté nejt.

Másnap a tisztartóné elhagyta férjét, s
a báró csodálkozva kérdezte a hajdut, ki őt
járt a kosarat bevinni; hogy igaz-e a tiszt-
tartóék öszekoczanása?

A hajdu elbeszélte pontosan a kosár
történetét az ebédnél nejenek, Szidónia is
jelen volt.

Gábor,
író.

(Foljt. köv.)

állami jószágok eladására. De mi egyéb, mint a külső, hogy ne mondjuk szinpadi hatás elérését mondta akkor ki, hogy 1890-ben már fölösleg lesz, jól tudja ezen állítás alaptalanságát? A pillanatnyi hatás meg lesz. Felhivatalosai kurtólni fogják világga, hogy immár megmentve a haza s a ki megmentette, az nem más, mint Tisza Kálmán. De erre a hatásra, mint államférfinak, nincs oka nagy önértéssel tekinteni.

Az egyik tény az 1887-iki kezelés. A másik az 1886-iki zárszámadás. Mily ellentét biztató exozója és az 1886-iki tények közt! Az 1886-iki eredmény 15.683.000 forint rosszabb az előirányzatnál és azon év tényleges hiánya 54 millió forint. A felhivatalos lapok még tagadták ezt nemrég. Hát a képviselőháznak benyújtották az 1886-iki zárszámadásokat. S mi az eredményük? A számvévszék az évi végleges hiányt 45.061.472 fortra teszi. Ebben nem foglalják az állami javak eladását, a mi 7 millióval volt előirányozva. — A tényleges hiány tehát meghaladja az 52 milliót.

Mi történt 1886 óta Magyarországgal? Micsoda buvókat hatotta át közéletünket, hogy egyszere, rövid néhány év alatt eltűnjön a hiány? Nem történnék ma már csudák és az a csuda sem fog megtörténni, a mit Tisza megjósolt, hogy 1890-ben nem lesz többé deficit.

Az új adók meg lesznek szavazva. Nem azért kerültek föl az öt éves mandátumos hívek, hogy adókat megtagadjanak. Előre látható volt, hogy első dolga lesz az új országgyűlésnek az adóemelés. A teherviselési képesség újabb megpróbáltatásnak tétetik ki, de arról megvagyunk győződve, hogy még a hozandó áldozatok árán sem fogja Tisza Kálmán helyreállítani az államháztartásban az egyensúlyt. Ujjab ígéretet oda jegyezhetni annak a másznak az oldalára, a mit 1875 márczius 3-án oly ünnepélyesen tett!

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap d. e. 10 órakor tartott ülésében befejezte a dohányjövédéki törvények és törvényesített szabályok nemely intézkedéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ez alkalommal még a törvényjavaslat tárgyalásához hozzájárultak Wahrmann, Dessewffy, Tisza, Hieronymi. Ezzel a törvényjavaslat tárgyalása befejeztetvén, a bizottság Wahrmann indítványára jelentésében felhívandókat határozta a kormány figyelmét a kertészkönyvek behozatalának szükségességére, valamint arra is, hogy szükséges lesz az iránt intézkedni, miként a dohányjövédéki a monarchia másik államából behozott dohánygyártmány által se károsítsanak. Elnök kintzi ezután tárgyalásra a bor-, hus-, czukor- és sörfogyasztás megadóztatásáról szóló 1875: 28 és 1883: 5 törvényekkel nemely határozmányainak módosítása iránti törvényjavaslatot. Helyi hivatkozva a javaslat fontosságára s arra, hogy a bizottság tagjainak nem volt idejük azt tanulmányozni, kéri a tárgyalás elhalasztását. A bizottság beleegyezik az elhalasztásba, s a szóban forgó törvényjavaslat tárgyalását nov. 21-re teszi ki. Ezzel az ülés véget ért.

Belföldi hírek. A magyar delegáció tagjai kijelölték a tiszti kart, s e szerint elnök lesz H a y n a l d Lajos kalocsai bíboros érsek; alelnök gr Tisza Lajos; jegyzők: Hegedűs Sándor, Rakovszky István, br Rud nyánszky József; háznagy: Harkányi Frigyes. Meg lettek alakítva az albizottságok is. — A f ő r e n d h á z n a k jelenleg 368 tagja volna, de 22 ezek közül a képviselőháza lett beválasztva. — M a k a c s m i n i s t e r. Szé-

chenyi Pál gróf, a földmiveltésügyi miniszter megint csak felvette miniszteriuma költségvetésébe azon új miniszteri tanácsosi állást, melyet Hegedűs indítványára a pénzügyi bizottság mellőzni határozott, csak hogy most új név alatt hozta be — a fölösleges 4600 frtos állást. — L u g o s o n nagy ünnepélyek közt igttatták be az új főispánt Jakabffy Imrét. — A z o k l á n d i kerület kapós lett; a szabad- elvű pártiak csüstől termelik a jeleket, de az valószínűleg az O l a y Szilárd lesz, a ki függetlenségi párti. — A k é p v i s e l ő h á z pénzügyi bizottsága folytatja a dohányjövédék reformját érdeklő törvényjavaslatot.

A dohányjövédéki javaslat.
(Folytatás.)

10 §. A terület felmérést az ültetés befejezése után a községi előjáróság illetve polgármester egy kirendeltének közreműködésével a termelő vagy megbízottjának jelenlétében a pénzügyi községek teljesítik.

11 §. A várható dohánytermés a 10. §-ban meghatározott községek által, az ott említettek jelenlétében s ha az utóbbiak, amár kellőleg meg lettek hívva, meg nem jelennek, ezek nélkül is felvétel után állapítatik meg.

A pénzügyi hatóság fel van jogosítva a termést zöld állapotban s felbecsülni, hogy abból a termés mennyiségére előlegesen is következtetés legyen vonható, köteles azonban a már felfűzött dohányt lehetőleg többször, mindenestre azonban egyszer és pedig a törés befejezése után az egész termést száraz állapotban felvételni.

Minden termelő köteles a zsinórok esetleg pálcák hosszát és számát, valamint a le- hullt, esetleg ponyván szárított dohányt is a felvétel eszközésére megjelenő pénzügyi községek szóval vagy írásban bevallani.

A pénzügyi község a termelő összes dohánykészletét megvizsgálja és megállapítja a zsinórok, esetleg a pálcák számát, valamint próbamerlegelések alapján a termesztett dohány- nak súlyát fajtanként, levélmérségek szerint és egészben.

A dohánytermelésnek ez uton végleg megállapított mennyisége képezi a termelő által a kincstári raktárba beszállítandó mennyiségnek minimumát és ez ugy a dohánytermelési kataszterbe, mint az engedélybe bejegyezettik és a pénzügyi község, a község kirendelt tagja s a termelő által aláíratik.

Azon termelő ki a zsinórok felvételét helytelennek tartja, a felvétel ellen, 8 nap alatt a dohány-beváltó felügyelőségél panaszt emelhet.

12 §. Azon esetre, ha a pénzügyi község által kieszakított zöld felvételnél kipuhatolt termés mennyisége s a törés befejezése után száraz állapotban elrendelt felvételnél talált terménymennyiség közt feltűnő keveslet mutatkozik, jogában áll a pénzügyi községeknek a termelőt igazolásra felhívni, s a mennyiben az igazolást alaposnak nem találják, ha megfelelő támpontok forognak fenn, jogában áll a do- hánybeváltó felügyelőségnek a tényleírás fel- vétele s a jövédéki büntetés eljárás megindí- tása iránt intézkedni.

Hasonló eljárás követendő, ha a törés utáni száraz felvétel és a beszállított illető- leg a külkivitelre kgreskedőnek átadatott, vagy külföldre kivitt doháymennyiség közt feltűnő keveslet mutatkozik.

13 §. A hatóság elleni erőszak büntetetté követti el és az 1878 V. t. cz 165 §-a érte- lésében három évig terjedhető börtönnel bünte- tendő: aki a dohánytermelés, kezelés vagy elárúsítás ellenőrzésével megbízott pénzügyi

közéget vagy községi kirendeltet a törvény vagy a hatóság meghagyásának végrehajtásá- ban erőszak vagy veszélyes fenyegetés által akadályozza, vagy valamely intézkedésre kény- szeríti vagy pedig hivatalos eljárása alatt tett- leg bántalmazza.

Ugyanezen büntetés alkalmazandó, ha a cselekmény a fentebbi községek védelmére ren- delt vagy megjelent személyek ellen követke- tik el.

14 §. Az anya és csucslevelek leszedé- se után a dohánytökök azonnal és legkésőbb szept. utolsó napjáig vagy kiszántandók, vagy más uton eltávolítandók, hacsak a termelőnek, a pénzügyminiszterium külön engedélye foly- tán, ezen területen való legeltetésre engedély nem adatott.

Ezen határozat be nem tartása után a dohánytermelésből való kizárást vonja maga után Sarju dohányának nevelése tilos, mely ti- lalom megszegése a dohánytermelésből való kizárást vonja maga után.

15 §. A termelő, dohánytermeléséből sen- kinek, bármily czimen, bármily csekély meny- nyiséget sem engedhet át, hanem köteles a nyert egész termést a megállapított határidő- ben, beváltás végett hiány nélkül a jövédéki raktárba beszállítani, illetőleg a termelésre következő év január végéig engedélyezett do- hánykivitelre kereskedőnek átadni, vagy saját teljesen biztos és a pénzügyi hatóság által el- lenzárral ellátott raktárba beraktározni, vagy külföldre kiszállítani.

Azon termelő, ki bármily czimen, bármely csekély mennyiséget valakinek átenged és a nyert egész termést a megállapított határidő- ben beváltás végett hiány nélkül a jövédéki raktárba be nem szállítja, azonkívül, hogy a dohánytermelésből mindenkorra kizáratik, az átengedett, vagy be nem szállított, illetve kül- kivitelre kereskedőnek át nem adott, vagy kül- földre ki nem szállított doháymennyiség min- den 500 grammja után jövédéki büntető eljá- rás útján 90 krnyi fogyasztási illeték és fo- gyasztási illetékek kétszeresétől négyeszereséig terjedő pénzbüntetésben marasztalandó el.

Azon termelő, a ki külkivitelre termelt dohányát a termelésre következő év január hó végéig teljesen biztos és a pénzügyi hatóság által ellenzárral ellátott raktárba be nem rak- tározza vagy engedélyezett dohány kivitelre ke- reskedőnek át nem adja, a fenti büntetésen kívül átadás, vagy be nem rakározás elmu- lasztása miatt, a termelt egész mennyiség után minden hetre és annak minden métermázsája után 2 forint pénzbüntetésben elmarasztalan- dandó.

16 §. A dohánytermelő nemcsak a 11. §-ban elrendelt hivatalos eljárás útján megáll- apított és az engedély-ívbe minimumként be- jegyzett, hanem az egész dohánytermés meny- nyiségének hiány nélküli beszállításáért felel- kesen együtt egyetemlegesen felelős.

Azon felet kertes, a ki dohányjövédéki kihágás miatt elmarasztalattatott az elmarasztal- lásáról vett hivatalos értesülés után a dohány- termelőt által a dohánytermelési engedély kül- lönböni elvonásának terhe alatt a szolgálatból azonnal elbocsátandó.

Az ezért elbocsátott kertész a dohány termelőtől elbocsátása miatt semminemű kár- térítést nem követelhet.

17 §. Az ültetvények felmérésénél s a termés felvételénél köteles a termelő személye- sen megjelenni, vagy magát megbízott által képviseltetni, mert ennek elmulasztása esetén az eljáró községek eljárása ellen kifogást nem emelhet.

19 §. Azon kézségek eljáróinak, illetve

azon városok polgármestereinek kirendeltjei, melyekben dohány termeltek, kötelesek a termelőkkel a beváltó bizottság előtt megjelen- ni, illetve a dohányszállítmányt a termelési helytől a beváltási állomásig, illetve a külki- viteli kereskedő által pénzügyi község ellenör- zése mellett történő átvételig csempészet, vagy elidegenítés megakadályozása czéljából kísérni a dohánybeváltás egész tartama alatt közre- működni és a beváltási ár megtörtént kifizeté- séről a kellő elismervényt aláírni.

Ezen eljárásokért a pénzügyminiszter ál- tal rendelti uton meghatározott utiköltség és napidíjban részesülnek.

21 §. Kis és nagyközségekben a közsé- gi előjáróság, rendezett tanácsú és törvény- hatósági joggal felruházott városokban a pol- gármesterek felelősek azért:

1., hogy a község, illetve város határá- ban engedély nélkül dohány ne ültetessék;

2., hogy az egyes termelők által dohány- ültetésre csak az engedélyezett területek és csak azon földrészeket használtassanak, me- lyekre az engedély szól;

3., hogy oly talajok, melyen a jelen tör- vény 3. §-a szerint a dohánytermelésből kizá- rattak, dohányművelés alá ne kerüljenek;

4., hogy gabonaművek és repczetarlója- ba ugyanazon évben dohány ne ültetessék.

5., hogy a községben dohánycsempészet, akár leveles akár vágott dohány, akár ped- dig a magyar korona országainak gyáraiból nem származó gyártmányoknak hálázás vagy nyilvános vásáron való eladása által, vagy bár- mely más módon ne üzessék;

6., hogy csempészet czéljából a község határából dohány el ne hurcoltassék, továbbá, hogy más községekbe elcsempésztett dohány a község határan való átszállításánál segédesz- közeivel együtt letartóztassék.

A községi előjáróságok illetve polgár- mesterek kötelesek a fentebbi pontokban fel- sorolt, bármikor észrevett kihágásokat a jelen törvény 7. §-ában megszabott bírság terhe alatt a csempészet tárgyát képező dohány gyártmányoknak lefoglalása mellett a pénzü- gyészségnek azonnal bejelenteni és azonkívül a csempészet megakadályozására, ha szükséges a csendőrséget is igénybe venni.

(Vége köv.)

HELYI HÍREK.

A tél arnyai.

Hideg szél sivit végig az utcákon. A teli kabátok s meleg kályhák ideje már elér- kezett.

Könnyű azoknak, a kik a tél fagyától meg vannak védve s a kiknek megvan a ren- des meleg táplálékuk.

Ah de, be sokan vannak, a kik fűtetlen szobában, vagy lakástalanul, nincsenek óva a hidegtől s nincsen kész száma meleg ételök.

Reméljük a tehetségekben felbőrd az emberi irgalom és nem tagadja meg a kellő időben nyújtandó ember baráti segélyt.

Ezuttal az iskolába járó gyermekekre akarjuk felhívni a figyelmet.

Először is kérdjük, hogy van e Deb- reczen nagy számu iskoláiban olyan tanuló gyermek, a kiről tudva van, hogy nincs ren- des táplálkozásuk?

E tekintetben n. N é m e t h i L. isk. szeki elnök ur kívánhatja a felvilágosítást a tanító uraktól s ha vannak ilyen (pedig kell lenni, mert mi már hallottuk, hogy van) akkor kerdjük másodsor azt:

A legújabb operette újdonság szinpadun- kon „Uff király” leend.

Ennek valószínűleg biztosítva lesz az élete — egy sziniüenyre.

Nem azért mintha zenéje költőibb volna, mint a Don Caesáré hanem azért, mert az tele van fűlbemészó keringőkkel, — bábónás hitre alapítva a képtelenségig bohózatos a szövege, — mely röviden a következő:

I. Uff király iszonyu bajban van. Az or- szágnak van egy rendes évi ünnepélye, me- lyen a nép mulat, s hogy ez pompásan vég- ződjek, lefejezéssel záratik be.

Ezuttal Uff ur kegyetlen zavarban van, mert nincs kivégzendő bűnös; ő maga indul ultra s találkozik egy kis repülő vegyes ke- reskedő fiatal emberrel Lazulival, a kit addig szekiroz, míg őt arra nem kényszeríti, hogy arcul üsse.

Akkor fölfedezi maga-magát a ki- rály és kijelenti, hogy Lazuli lesz a kivég- zendő.

Van Uff urnak egy soványon díjazott csillagásza, a kit ura mindnapon megkérdéz sorsa felől s a ki sok mindent jósol olcsó pénzért.

A király ki is jelenti, hogy hálás lesz íranta, annyira, hogy végrendeletében is meg- emlékezik róla, a mennyiben ha ő meghal a csillagásznak is meg kell halni utána egy ne- gyed óra mulva mindenáron.

A kis Lazuli is jövendőt mondát ma- gának s a csillagász rémülve jelenti ki, hogy a csillagok járásából ugy olvasta ki, hogy Lazuli halála után 24 óra mulva a fejedé- lennek is meg kell halni s 24 és egy negyed óra mulva pedig neki is a végrendelet szer- rint. Persze a kivégzés elmarad s Uff király a palotájába viteli Lazulit a kinek élete fö- lött argicsi szemekkel öröklik, mert fel- halálától,

Színház.

I.

Sarah grófné

(Ohnet regény-dramája öt felvonásban E. özör a deb- reczeni színházban okt. 26-dikán.)

(r. e.) Ohnet azon írók közé tartozik, a kik érzik, hogy a regény és dráma sokkal tá- volabb eső elemek, mintsem hogy egymás kap- tájára lehetne átalakítani, éppen azért már előre uly írja regényeit, hogy azok minden a műfajon elkövetett erőszak nélkül legyenek dramatizálhatók A „Vasgyáros” jó regény és jó dráma.

Erős szini hatást gyakorol „S a r a h g r ó f n é”, is, mely mint regény igen el van terjedve. A drámát ösmertették, e helyen pólólóg egyes szerepekkel és tegnapi előadásával foglalkozunk.

A siker teljes volt; a műveltebb közön- ség érdeklél kísérte a finom szövési mesét, tapsoltak néha még a páholyokban is, s leg- kivált a 3. és 4. felvonás fokozta a mű hatását.

Merlot ezredes (Vedress) Canalheiltes tábornok (Mándoki) testi-lelki jó barátja, ki tanácsával előbb, részvételével utóbb — kísér a tábornokot. Ennek leánya Madeleine (Nagy Katica) kedves vig leány, ki később Frossard ügyvéd (Zilahi) neje lesz. Ez a Frossard volna a darab gondviselése, a francia drá- mákban megszokott jó barát, ki néhol az „okos özeveg” — helyettesíti. Itt Severac (Molnár L.) jó barátja, s egyszer fel is akarná magát áldozni barátjéért (a légyotton), de Merlot ezredes hirtelensége mindent elront. Kedvesen érdekes e két ember viszonya. — Kézetben ki nem állhatja Frossard-t, mert Pompéranné szerint „a ki nem udvarol leá- nyának: az ostoba — a ki udvarol: az nyomorult.” Frossard eleintén remeg tőle, de később, mikor a légyotton azt a megmondatlan

lármat ütötte, mely a titkot fölfedni segített — Frossard uralkodik rajta s imponál neki — gorombaságával. Itt vannak még ezenkívül az örökké mulató Pompérán (Bónis) és Pom- péranné (Szilágyi Etel) De Liviniere (Püspöki) és Adhemár (Bognár). — kik mint egy friss koszuu fonódnak a foalok körül. Semmi szükség rájuk, de azért jól esik, hogy ott van- nak — kivált fővárosi szinpadokon.

Az előadás lelke mint Budapestten Hel- vey Laura, ugy nálunk Medgyaszai Evelin. Oly exotikus lények megértéséhez, mint Sarah, a művésznő segítsen a költőnek, hogy megértjük az alakot. A tegnapi siker érdeme az övé. Az első felvonás legendaszertü argol miss-sze, ki egy csapásra hódít meg mindenkit — volt alakításában a leghalvá- nyabb. A második felvonás jég alá burkolt, majd elementáris erővel kitörő szenvedélye megrázott. Elfojtott szenvedélyt még oly szé- pen nem hallottunk tőle mint a harmadik felvonás kertii légyottjában De koronája volt az alkotásnak a negyedik felvonás nagy ket- tőse Blanche-sal s a vallomás a tábornok előtt. Ez a jelenet emlékeztetett a Csiky Gergely „Czifra nyomoruság”-ában a Bella és Eszter közti jelenetre. Valószínűleg az Ohnet regé- nyéből került ki az is. De az Ohnet érdek- fesztő nagy lelektani ismerettel és finomság- gal megalokított jelenete a Csikyt messze fel- lümulta és el is feledtette. Az ötödik felvonás ősi hervadása szép befejezése volt a Med- gyaszay Evelin alkotásának. Ki kell emelnünk a k. a. pompás toillejtéit is.

Blanche-féle szerep van minden francia dráma- szerepben. Békéssy Rózi szép játszotta bár a „Francillon”-ok inkább illenek hozzá, mint a Blancheok, Suzanneok sat.

Mándoki szerepe, a tábornok, a legkénye- sebbek egyike. Mérséklet fessesség nélkül, méltóság pathosz nélkül s mely érzelem ér- zelegés nélkül, igen nehezen kivihető dolgok.

Emberükre találtak benne Mándoki Belában, ki játékaival nem egyszer indított meg. A pathosz volt nehol több, mint kellene. Ved- ress Gyula Merlotja, az aranyzivű, de zsört- lődő, morgó katona, a ki a legmelegebb rokonszenvvel indul Frossard felé, mielőtt megismerte, felejthetlen alakja lesz e darab- nak. A Zilahi y Gyula Frossardja telve van kedvességgel, szeretetreméltósággal; Vedress és Zilahi egy-egy új, nagyon kedves oldalról mutattak be magukat ez estén.

Itt azonban a dicseret véget ér. M o l n á r L. Pierreje tuczat-alak volt, a minőt ő — ugy látszik — minden darabban hasonló merevséggel játszik el, megszakítva egy-egy bensőbb hanggal, vagy erősebb kitéréssel. Az- tán marad minden a régi ben. Szilágyi Etelét nyelvhibája teljesen lehetetlené teszi a szin- padon, Orsai Lia (Smordenné) pedig éppen így van kellemetlen organumával. N a g y Kati (Madelain) türethetően játszott a beteges- kedéssel foglalkozó Ellinger Ilona helyett. — A salonok üresek voltak, az 5. felvonás rendezése oly érthetlen volt, hogy a vízbeug- rás jelenetének hatása teljesen elveszett.

A darab mindenesetre érdemelt volna egy kis kiállítást; Kolozsvárt és Ara- don a lapok ezt dicserik leginkább. Az üres falú és butortalan salonok, a sárga-krinollal ellátott kek butorok, a semmit sem mutató tarka garnitúra, a lépcsők laza összeállításá- sat, mindenesetre rontják az illuziót.

II.

Uff király.

[Operette 3 felv. — zenéjét írták: Hegyi Béla és Bátor Szidor.]

Az újabb operettek rikán tudnak nép- szerűkké válni.

Mig Dunan apó, szép Helena, Fatincza, Boccaccio egyes ének számai mindenfelé isme- rettek, addig pl. Don Caesar s a hozzá hasonlók ilyen kiténtetést soha nem remélhetnek.

állami jószágok eladására. De mi egyéb, mint a külső, hogy ne mondjuk szinpadi hatás elérését mondta akkor ki, hogy 1890-ben már fölösleg lesz, jól tudva ezen állítás alaptalanságát? A pillanatnyi hatás meg lesz. Felhívatalosai kürtölni fogják világá, hogy immár megmentve a haza s a ki megmentette, az nem más, mint Tisza Kálmán. De erre a hatásra, mint államférfinak, nincs oka nagy önértékelteknek.

Az egyik tény az 1887-iki kezelés. A másik az 1886-iki szármadás. Mily ellentét biztató exozéja és az 1886-iki tények közt! Az 1886-iki eredmény 15.683.000 frttal rosszabb az előirányzatnál és azon év tényleges hiánya 54 millió forint. A felhivatalos lapok még tagadták ezt nemrég. Hát a képviselőháznak benyújtatták az 1886-iki szármadásokat. S mi az eredményük? A számvevőszék az évi végleges hiányt 45.061.472 frtra teszi. Ebben nem foglaltatik az állami javak eladása, a mi 7 millióval volt előirányozva. — A tényleges hiány tehát meghaladja az 52 milliót.

Mi történt 1886 óta Magyarországgal? Micsoda buverő hatotta át közéletünket, hogy egyszerre, rövid néhány év alatt eltűnjön a hiány? Nem történnék ma már csudák és az a csuda sem fog megtörténni, a mit Tisza megígért, hogy 1890-ben nem lesz többé deficit.

Az új adók meg lesznek szavazva. Nem azért kerültek föl az öt éves mandátumos hívek, hogy adókat megtagadjanak. Előre látható volt, hogy első dolga lesz az új országgyűlésnek az adóemelés. A teherviselési képesség újabb megpróbáltatásnak tétetik ki, de arról megvagyunk győződve, hogy még a hozandó áldozatok arán sem fogja Tisza Kálmán helyereállítani az államháztartásban az egyensúlyt. Újabb ígéretet oda jegyezhetni annak a másiknak az oldalára, a mit 1875 márczius 3-án oly ünnepélyesen tett!

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap d. e. 10 órakor tartott ülésében befogadta a dohányjövédéki törvények és törvényesített szabályok némely intézkedéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ez alkalommal még a törvényjavaslat tárgyalásához hozzászóllottak Wahrmann, Dessewffy, Tisza, Hieronymi. Ezzel a törvényjavaslat tárgyalása befejeztetvén, a bizottság Wahrmann indítványára jelentésben felhívandókat határozta a kormány figyelmét a kertészkönyvek behozatalának szükségességére, valamint arra is, hogy szükséges lesz az iránt intézkedni, miként a dohányjövédék a monarchia másik államából behozott dohánygyártmány által se károsíthatók. Elnök kitűzi ezután tárgyalásra a bor-, hus-, cukor- és sörfogyasztás megadóztatásáról szóló 1875: 28 és 1883: 5 törvények némely határozmányainak módosítása iránti törvényjavaslatot. Helyi hivatkozva a javaslat fontosságára s arra, hogy a bizottság tagjainak nem volt még idejük azt tanulmányozni, kéri a tárgyalás elhalasztását. A bizottság belegegyezik az elhalasztásba, s a szóban forgó törvényjavaslat tárgyalását nov. 21-re teszi ki. Ezzel az ülés véget ért.

Belföldi hírek. A magyar delegáció tagjai kijelölték a tiszti kart, s e szerint elnök lesz H a y n a l d Lajos kalocsai bíboros érsek; alelnök gr Tisza Lajos; jegyzők: Hegedűs Sándor, Rakovszky István, br Rudnyánszky József; háznagy: Harkányi Frigyes. Még lettek alakítva az albizottságok is. — A f o r e n d i á z n a k jelenleg 368 tagja volna, de 22 ezek közül a képviselőházba lett beválasztva. — M a k a c s m i n i s t e r. Szé-

chenyi Pál gróf, a földmívelésügyi miniszter megint csak felvette miniszteriuma költségvetésébe azon új miniszteri tanácsosi állást, melyet Hegedűs indítványára a pénzügyi bizottság mellőzni határozott, csak hogy most új név alatt hozta be — a fölösleges 4600 frtos állást. — L u g o s o n nagy ünnepélyek közt igatták be az új főispánt Jakabffy Imrét. — A z o k l á n d i kerület kapós lett; a szabad-elyű pártiak csüstől termelik a jelölteket, de az valószínűleg az O l a y Szilárd lesz, a ki függetlenségi párti. — A k é p v i s e l ő h á z pénzügyi bizottsága folytatja a dohányjövédék reformját érdeklő törvényjavaslatot.

A dohányjövédéki javaslatot.
(Folytatás.)

10 §. A terület felmérést az ültetés befejezése után a községi előjáróság illetve polgármester egy kirendeltjének közreműködésével a termelő vagy megbízottjának jelenlétében a pénzügyi községek teljesítik.

11 §. A várható dohánytermés a 10 §-ban meghatározott községek által, az ott említettek jelenlétében s ha az utóbbiak, amár kellőleg meg lettek hívva, meg nem jelennek, ezek nélkül is felvétel utján állapítatik meg.

A pénzügyi hatóság fel van jogosítva, a termést zöld állapotban is felbe csüstetni, hogy abból a termés mennyiségére előlegesen is következtetés legyen vonható, köteles azonban a már felfűtött dohányt lehetőleg többször, mindenesetre azonban egyszer és pedig a törés befeljezése után az egész termést száraz állapotban felvételni.

Minden termelő köteles a zsinórok esetleg pálcák hosszát és számát, valamint a le- hullt, esetleg ponyván szárított dohányt is a felvétel eszközésére megjelenő pénzügyi községek szóval vagy írásban bevallani.

A pénzügyi község a termelő összes dohány-készletét megvizsgálja és megállapítja a zsinórok, esetleg a pálcák számát, valamint próbamerlegelés alapján a természetű dohány- nyulát fajtaként, levelminőségük szerint és egészben.

A dohánytermelésnek ez uton végleg megállapított mennyisége képezi a termelő által a kincstári raktárba beszállítandó mennyiségnek minimumát és ez egy a dohánytermelési kataszterbe, mint az engedélyívbe bejegyzetetik és a pénzügyi község, a község kirendelt tagja s a termelő által aláíratik.

Azon termelő ki a zsinórok felvételét helytelennek tartja, a felvétel ellen, s nap alatt a dohány-beváltó felügyelőségnél panaszt emelhet.

12 §. Azon esetre, ha a pénzügyi községek által kieszközölt zöld felvételen kipuhatott termék mennyiség és a törés befejezése után száraz állapotban elrendelt felvételnél talált termémmennyiség közt feltűnő keveslet mutatkozik, jogában áll a pénzügyi községeknek a termelőt igazolásra felhívni, s a mennyiben az igazolást alaposnak nem találják, ha megfelelő támpontok forognak fenn, jogában áll a dohány-beváltó felügyelőségnek a tényleírás felvétele s a jövédéki büntetés eljárás megindítása iránt intézkedni.

Hasonló eljárás követendő, ha a törés utáni száraz felvétel és a beszállított illetőleg a külviteli kgreskedőnek átadott, vagy külföldre kivitt dohány mennyiség közt feltűnő keveslet mutatkozik.

13 §. A hatóság elleni erőszak büntetést követi el és az 1878 V. t. c. 165 §-a értelmében három éven terjedhető börtönnel büntendő: aki a dohánytermelés, kezelés vagy elárusítás ellenőrzésével megbízott pénzügyi

közvet vagy községi kirendeltet a törvény vagy a hatóság meghagyásának végrehajtásában erőszak vagy veszélyes fenyegetés által akadályozza, vagy valamely intézkedésre kényszeríti vagy pedig hivatalos eljárása alatt tettleg bántalmazza.

Ugyanezen büntetés alkalmazandó, ha a cselekmény a fentebbi községek védelmére rendelt vagy megjelent személyek ellen követkettik el.

14 §. Az anya és csucslevelek leszedése után a dohánytökeket azonnal és legkésőbb szept. utolsó napjáig vagy kiszáradtók, vagy más uton eltávolítandók, csak a termelőnek, a pénzügyminiszterium külön engedélye folytán, ezen területen való legeltetésre engedély nem adatott.

Ezen határozat be nem tartása után a dohánytermelésből való kizárást vonja maga után.

Sarju dohánynak nevelése tilos, mely tilalom megszegése a dohánytermelésből való kizárást vonja maga után.

15 §. A termelő, dohánytermeléséből senkinek, bármily czimen, bármily csekély mennyiséget sem engedhet át, hanem köteles a nyert egész termést a megállapított határidőben, beváltás végett hiány nélkül a jövédéki raktárba beszállítani, illetőleg a termelésre következő év január végéig engedélyezett dohánykiviteli kereskedőnek átadni, vagy saját teljelen biztos és a pénzügyi hatóság által ellenzárral ellátott raktárba beraktározni, vagy külföldre kiszállítani.

Azon termelő, ki bármily czimen, bármely csekély mennyiséget valakinek átenged és a nyert egész termést a megállapított határidőben beváltás végett hiány nélkül a jövédéki raktárba be nem szállítja, azonkívül, hogy a dohánytermelésből mindenkorra kizáratik, az átengedett, vagy be nem szállított, illetve külviteli kereskedőnek át nem adott, vagy külföldre ki nem szállított dohány mennyiség minden 500 grammja után jövédéki büntető eljárás utján 90 krnyi fogyasztási illeték és fogyasztási illetékek kétszeresétől négyeszereséig terjedő pénzbüntetésben marasztalandó el.

Azon termelő, a ki külvitelre termelt dohányját a termelésre következő év január hó végéig teljelen biztos és a pénzügyi hatóság által ellenzárral ellátott raktárba be nem rak-tározza vagy engedélyezett dohány kiviteli kereskedőnek át nem adja, a fenti büntetésen kívül átadás, vagy be nem rakározás elmulasztása miatt, a termelt egész mennyiség után minden hetre és annak minden métermázsája után 2 forint pénzbüntetésben elmarasztalandó.

16 §. A dohánytermelő nemcsak a 11 §-ban elrendelt hivatalos eljárás utján megállapított és az engedélyívbe minimumként bejegyzett, hanem az egész dohánytermelési mennyiségének hiány nélküli beszállításáért felelő kerteszeivel együtt egyetemlegesen felelős.

Azon felelős kertesze, a ki dohányjövédéki kihágás miatt elmarasztalott az elmarasztalásáról vett hivatalos értesülés után a dohánytermelő által a dohánytermelési engedély külviteli elvonásának terhe alatt a szolgálatból azonnal elbocsátandó.

Az ezért elbocsátott kertesze a dohánytermelőt elbocsátása miatt semminemű kártérítést nem követelhet.

17 §. Az ültetvények felmérésénél s a termék felvételénél köteles a termelő személyesen megjelenni, vagy magát megbízott által képviseltetni, mert ennek elmulasztása esetén az eljáró községek eljárása ellen kifogást nem emelhet.

19 §. Azon kézségek eljáróinak, illetve

azon városok polgármestereinek kirendeltjei, melyekben dohány termeltetik, kötelesek a termelővel a beváltó bizottság előtt megjelenni, illetve a dohányszállítványt a termelési helyről a beváltási állomásig, illetve a külviteli kereskedő által pénzügyi község ellenőrzése mellett történő átvételig csempészet, vagy elidegenítés megakadályozása czéljából kísérni a dohánybeváltás egész tartama alatt közre működni és a beváltási ár megtörtént kifizetéséről a kellő elismervényt aláírni.

Ezen eljárásokért a pénzügyminiszter által rendelti uton meghatározott utiköltség és napidíjban részesülnek.

21 §. Kis és nagyközségekben a községi előjáróság, rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesterek felelősek azért:

1., hogy a község, illetve város határában engedély nélkül dohány ne ültetessék;

2., hogy az egyes termelők által dohány-ültetésre csak az engedélyezett területek és csak azon földrészeket használtassanak, melyekre az engedély szól;

3., hogy oly talajok, melyen a jelen törvény 3. §-a szerint a dohánytermelésből kizárattak, dohányművelés alá ne kerüljenek;

4., hogy gabonaneműek és repcetarlója-ba ugyanazon évben dohány ne ültetessék.

5., hogy a községben dohánycsempészet, akár leveles akár vágott dohánynak, akár pedig a magyar korona országainak gyáraiból nem származó gyártmányoknak hálázás vagy nyilvános vásáron való eladása által, vagy bármely más módon ne üzessék;

6., hogy csempészet czéljából a község határából dohány el ne hurcoltassék, továbbá, hogy más községekben elcsempésztett dohány a község határában való átszállításánál segédesz közeivel együtt letartóztassék.

A községi előjáróságok illetve polgármesterek kötelesek a fentebbi pontokban felsorolt, bármikor észrevett kihágásokat a jelen törvény 7. §-ában megszabott bírság terhe alatt a csempészet tárgyát képező dohánygyártmányoknak lefoglalása mellett a pénzügyminiszternek azonnal bejelenteni és azonkívül a csempészet megakadályozására, ha szükséges a csendőrséget is igénybe venni.

HELLYI HIREK.

A tél arnyai.

Hideg szél sítit végig az utcákon. A téli kabátok s meleg kályhák ideje már elérkezett.

Könnyű azoknak, a kik a tél fagyától meg vannak védve s a kiknek megvan a rendszer meleg táplálékuk.

Ah de, be sokan vannak, a kik fűtetlen szobában, vagy lakástalanul, nincsenek óva a hidegtől s nincsen kész számba meleg ételök.

Remejlük a tehetősökben fölbred az emberi irgalom és nem tagadja meg a kellő időben nyugtató ember baráti segélyt.

Ezutta az iskolába járó gyermekekre akarjuk felhívni a figyelmet.

Először is kérjük, hogy van e Debreczen nagy számu iskolában olyan tanuló gyermek, a kiről tudva van, hogy nincs rendszeres táplálkozásuk?

E tekintetben n. N e m e t h i L. isk. szeki elnök ur kívánhatja a felvilágosítást a tanító uraktól s ha vannak ilyen (pedig kell lenni, mert mi már hallottuk, hogy van) akkor kérjük másodsor az t:

Színház.

I.

Sarah grófné

(Ohnet regény-dramája öt felvonásban E. összer. a deb. színházban okt. 26-ikán.)

(r. e.) Ohnet azon írők közé tartozik, a kik érzik, hogy a regény és dráma sokkal távolabb eső elemek, mintsem hogy egymás kap-tárára lehetne átalakítani, éppen azért már előre úgy írja regényeit, hogy azok minden a műfajon elkövetett erőszak nélkül legyenek dramatisálhatók A „Vasgyáros” jó regény és jó dráma.

Erős színi hatást gyakorol „S a r a h grófné” is, mely mint regény igen el van terjedve. A drámát ösmertettük, e helyen pótlólag egyes szerepekkel és tegnapi előadásával foglalkozunk.

A siker teljes volt; a műveltebb közönség érdekléssel kísérte a finom szövésű mesét, tapoltak néha meg a páholyokban is, s legkivált a 3. és 4. felvonás fokozta a mű hatását.

Merlot ezredes (Vedress) Canalheilless tábornok (Mándoki) testi-lelki jó barátja, ki tanácsával előbb, részvételével utóbb — kíséri a tábornokot. Ennek leánya Madeleine (Nagy Katicza) kedves vig leány, ki később Frossard ügyvéd (Zilahy) neje lesz. Ez a Frossard volna a darab gondviselése, a francia drámákban megszokott „jó barát”, ki néhol az „okos özvegyet” — helyettesíti. Itt Severac (Molnár L.) jó barátja, s egyszer fel is akarná magát áldozni barátjáért (a légyotton), de Merlot ezredes hirtelensége mindent elront. Kedvesen érdekes e két ember viszonya. — Kezdetben ki nem állhatja Frossard-t, mert Pompéranné szerint „a ki nem udvarol leányának” az ostoba — a ki udvarol: az nyomorult.” Frossard eleintem remeg tőle, de később, mikor a légyotton azt a meggondolatlan

lármat ütötte, mely a titkot fölfedni segített — Frossard uralkodik rajta s imponál neki — gorombaságával. Itt vannak még ezenkívül az örökké mulató Pompéranné (Bónis) és Pompéranné (Szilágyi Etel) de Liviniére (Püspöki) és Adhemár (Bognár). — kik mint egy friss koszoru fonódnak a főalakok körül. Semmi szükség rájuk, de azért jól esik, hogy ott vannak — kivált fővárosi színpadokon.

Az előadás lelke mint Budapestten Hel-vey Laura, ugy nálunk M e d g y a s z a i Evelin. Oly exotikus lények megértéséhez, mint Sarah, a művésznő segítsen a költőnek, hogy megértjük az alakot. A tegnapi siker érdeme az övé. Az első felvonás legendászerű angol miss-zé, ki egy csapásra hódít meg mindenkit — volt alakításában a leghalványabb. A második felvonás jég alá burkolt, majd elementáris erővel kitoró szenvedélye megrázott. Elfajított szenvedélyt még oly szépen nem hallottunk tőle mint a harmadik felvonás kerti légyottjában. De koronája volt az alkotásnak a negyedik felvonás nagy kettőse Blanche-sal s a vallomás a tábornok előtt. Ez a jelenet emlékeztetett a Csiky Gergely „Czifra nyomorúság”-ában a Bella és Eszter közti jelenetre. Valószínűleg az Ohnet regényéből került ki az is. De az Ohnet érdekfeszítő nagy lélektani ismerettel és finomsággal megalkotott jelenete a Csikyét messze fölülmulta és el is feledtette. Az ötödik felvonás ősi hervadása szép befejezése volt a Medgyaszay Evelin alkotásának. Ki kell emelnünk a k. a. pompás toilettéit is.

Blanche-féle szerep minden francia szerepben. Békessy Rózi szép játszottá bár a „Francillon”-ok inkább illenek hozzá, mint a Blancheok, Suzanneok sat.

Mándoki szerepe, a tábornok a legkényesebbek egyike. Mérséklet feszesség nélkül, méltóság pathosz nélkül s mély érzelem érzélgés nélkül, igen nehezen kivihető dolgok.

Emberükre találtak benne Mándoki Belában, ki játékaival nem egyszer indított meg. A pathosz volt nehol több, mint kellene. Vedress Gyula Merlotja, az aranyshíj, de zsörtölődő, morgó katona, a ki a legmelegebb rokonszenvvel indul Frossard felé, mihelyt megismerte, felejtetlen alakja lesz e darabban. A Z i l a h y Gyula Frossardja telve van kedvességgel, szeretetreméltósággal; Vedress és Zilahy egy-egy új, nagyon kedves oldalról mutatták be magukat az estén.

Itt azonban a dícséret véget ér. M o l n á r L. Pierreje tucatszálak volt, a minőt ő — ugy látszik — minden darabban hasonló mérvességgel játszik el, megszoktva egy-egy bensőbb hanggal, vagy erősebb kitéréssel. Azt marad minden a régiében. Szilágyi Etel nyelvhibája teljelen lehetetlenné teszi a színpadon. Orsai Lia (Smordenné) pedig éppen így van kellemetlen organumával. Nagy Kati (Madelain) tührethően játszott a betegeskedéssel foglalkozó Ellinger Ilona helyett. — A salonok üresek voltak, az 5. felvonás rendezése oly érthetelen volt, hogy a vízbeugrás jelenetének hatása teljelen elveszett.

A darab mindenesetre érdemelt volna egy kis kiállítást; Kolozsvárt és Aradon a lapok ezt dícsérik leginkább. Az üres falú és butortalan salonok, a sárga-krinollinnal ellátott kék butorok, a semmit sem mutató tarka garnitúra, a lépcsők laza összeállítása sat. mindenesetre rontják az illuziót.

II.
Uff király.
(Operette 3 felv. — zenéjét írta: Hegyi Béla és Bátor Szidor.)

Az újabb operettek rikán tudnak népszerűkké válni.

Mig Dunan apó, szép Helena, Fatinicza, Boccaccio egyes ének számai mindenfelé ismeretek, addig pl. Don Caesar s a hozzá hasonlók ilyen kitüntetést soha nem remélhetnek.

A legújabb operette újdonság színpadunkon „Uff király” leend.

Ennek valószínűleg biztosítva lesz az élete — egy színiüdenyre.

Nem azért mintha zenéje költőibb volna, mint a Don Caesaré hanem azért, mert az tele van fülbemászó keringőkkel, — babonás hitre alapítva a képtelenségig bohózatos a szövege, — mely röviden a következők:

I. Uff király iszonyu bajban van. Az országnak van egy reudes évi ünnepélye, melyen a nép mulat, s hogy ez pompásan végződjék, lefejezéssel záratik be.

Ezutttal Uff ur egyetlen zavarban van, mert nincs kivégzendő bűnös; ő maga indul utra s találkozik egy kis repülő vegyes kereskedő fiatal emberrel Lazulival, a kit addig szekiroz, míg őt arra nem kényszeríti, hogy arcul füsse.

Akkor fölfedezi maga-magát a király és kijelenti, hogy Lazuli lesz a kivégzendő.

Van Uff urnak egy soványon díjazott csillagásza, a kit ura mindennap megkérdez sorsa fölől s a ki sok mindent jósol olcsó pénzért.

A király ki is jelenti, hogy hálás lesz iránta, annyira, hogy végrendeletében is megemlékezik róla, a mennyiben ha ő meghal a csillagásznak is meg kell halni utána egy negyed óra mulva mindenáron.

A kis Lazuli is jövendőt mondat magának s a csillagás réműlve jelenti ki, hogy a csillagok járásából ugy olvasta ki, hogy Lazuli halála után 24 óra mulva a fejedelemnek is meg kell halni s 24 és egy negyed óra mulva pedig neki is a végrendelet szerint. Persze a kivégzés elmarad s Uff király a palotájába viteti Lazulit a kinek élete fölött argicsi szemekkel örökdi, mert fel halálától,

Mikor találják idején valónak arról gondoskodni, hogy ezeknek nyomorán segítve legyen?

Azt se volna rossz megtudni, hogy hány gyermek nem jár iskolába ruha s főleg csizma hiány miatt s hány teszi tönkre egészségét lábbeli nélkül való járásával?

A tel árnyaival emberi kötelesség idejében számolni!

A szív nemes érzete, az irgalom, a keresztényi szeretet parancsolja ezt.

Nemo...

H. Szoboszló, okt. 27. (A "Debrecezen" eredeti távirata. Feladott délután 1 óra 7 perczkor.) Gróf Degenfeld főispán ide érkezett s a választást vezérli. Törvénytelenségek, hallatlan visszaélések folynak. Választást huzdók-vonják s az este előtt aligha ha ér véget, mindamellett a Polonyi-párt győzelmé biztos. Az itt levő orsz. gy. képviselők nagy mérvben tartják fenn a lelkesült hangulatot.

Az iparos kör tegnap este tartott választmányi gyűlésében tárgyalás alá vette a városi dalárda azon kérését, hogy dalpróbit ezentul - elválva a zenedétől - a kör helyiségében tarthassa meg, a mely kérelemnek a kör készségesen adott helyet bizonyos feltételek mellett. A telen tartandó táncvizsgálat rendezése ügyében intézkedni egy bizottság is ki lett küldve ezen alkalomból.

Halottak napján a r. kath. templomban d. u. 3 órakor a szokásos litánia tartatik meg, este 7 órakor pedig a r. kath. temető kis kápolnájában tart misét Szakszó Rezső kanonok plébános a meghaltak lelki udveirt, fényes segédlettel.

Vidám élet lesz már ezen téltől fogva a mi öreg nagy erdőnkön Eddig elhagyott neptelen volt s szomorú látványt nyújtott annak, a ki felkereste - A nyári vidám élet helyét komor, egyhangú, ualmas kép foglalta el. De nem így lesz most már! A haladási vágy e vén nagyerdő teli csendjére is kiterjeszté figyelmét s számolni határozta azt Vidám, mosolygó arcok derült kaczajja fog ott belevegyni a harsogó éne hangjaiba s egy kellemes testező sport barátai és barátai adnak a vén fák kopasz galjai közt elterülő jég mezőn találkát egymásnak, - a meny nyíben a korcsolyázó egylet belátván, mennyire nehezen megközelíthető az eddigi korcsolyázó elhatározta hogy a Nagyerdőn állít fel új pályát. Ez olcsón megközelíthető, az oda ki jutás kényelmes; s a korcsolyázási sportnak mind általánosabban való elterjedése biztosított nyújt a befektetett tőke jövedelmezőségére iránt. A városi tanács a legnagyobb készséggel adta meg a lehetőséget a terbe vett korcsolyatérnek a Nagyerdőn a város tulajdonán való berendezésére, az által, hogy a kívánt területet csekély jogelismerési díj fizetés kötelezettsége mellett átengedte. A helyi vasut részvénysársasága is érdeklődik az állomás, vonalai forgalmának növekedése szempontjából, ha a korcsolya tér felépül s kész lett e czelből anyagi előzetek hozatalára is. A szerződés a korcsolyázó egylet és a városi hatóság között a kért 13 ezer 000 méter (2 kat. hold s 400 00) terület átengedése iránt már alá van írva, s az erdőmesteri hivatal meg is kezdte a téren levő fáknak kivágatását. Az új korcsolyázó tér a fűrdőház közelében levő kúttól keletre esik, szemben s szemköztségekben a helyi vasut megállóhelyével. E területet egyelőre 15 évre engedte át a ta

Uff király egyébként nősülni is akar s Eason követ hozza neki a bájós menyasszonyt, kit nevének ad ki, ne hogy az uton valaki elesábitsa, míg neje a menyasszony szerepét veszi föl.

Az uton Lazuli megismerte a szép menyasszonyt s kölcsönösen bele szerettek egymásba, de az a tudat, hogy már asszony lehüti és megakar halni. Később kiderül a titok és szökni akarnak s Lazulinak sikerül is megugrani s a fő rendőr ki sűti, hogy bele fult a tengrbe.

Megkezdődik azért a hajszja, hogy hát ha el; de Uff és a csillagász készülnek a halálra, berugnak rendező nagyon is rendezetlen ügyeiket s el vannak keseredve. Az órát mindig hátra tologatják, hogy ne keljen hamar meghalniok, sőt Uff az utolsó óráját úgy akarja értékesíteni, hogy menyasszonyával megakar esküdni. Ez persze ellenkezik s az óra megérkezett, a melyben Uffnak halni kell.

Lent királyi székébe s melé ül a csillagász s várják komikus komolysággal a jobb létre való átszenderülést. De Lazuli e perczen előkerül, a ki tulajdonképen csak elbujtatva volt s a szép kisasszony az óvé lesz mert különben öngyilkossággal fenyegetődzik s ez Uff és a csillagász halálát vonná maga után.

Uff király pedig kinevezi örökösének, mert hiszen a jóslás szerint az örökös 24 órával előbb hal meg mint ő.

Ez a mese, de megvan az spēkelve annyi hőbortos ostobasággal, hogy a kaczagók a három órán át folyton kaczaghatnak. Ennek számai közt van egy pár nagyon csinos. Fő alakjai sikerült operettei bohózatok alakok s a siker jó előadás után nem marad el.

nács, a miért az egylet jogelismerési díj fejében 5 darab 10 francos aranyat tartozik fizetni. - A tágas területnek elegyengetése, 0.2 méter vastag vízreteg befogadására alkalmasá tésve mintegy 7000 forintba kerül. - Ennek fedezésül szolgál az egylet meglévő 1000 frtnyi tőkéje s azon 6000 frtos kölcsön melyet a helyi vasut r. társulat minden kamat nélkül bocsát az egylet rendelkezésére oly feltétel alatt, - hogy évente, a korcsolyázási szezon végeztével 1000 frt törlesztendő; mit ha az egylet nem teljesíthetne a kedvezőtlen viszonyok miatt, minden esedékesé vált összeg után 5 % kamat fizetessék. Ha nagyobb kölcsönre lesz szüksége az egyletnek, a helyi vasut társulat készen nyilatkozott ennek adására is 6 % os kamat mellett. - A korcsolyázó egylet tagjai valószínűleg a legközelebbi vasárnapra közgyűlést hívja össze a tevékeny elnök Ferenczy Lajos, hogy a választmányának szabad kezét kérjen a további teendőkre nézve s eleterjesse egy csinos, czelszerű korcsolya csarnoknak tervezését és költségvetését is, melyet a Tóth és Varga helybeli építőczégek készítet, mely 1160 frba kerülne s minden kényelemmel ellene látva. - Tehát haladunk!

Meghívás. Felkértek az 1848-9-ik hon-éd egylet minden egyes igazolt tagjai, hogy e hó 16-án elhalasztott értekezletre mely folyó év október hó 30-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni a Csizma d. a T. r. s. u. t. árusarnokában jelenjenek meg. A gyűlés tárgya: elnök választás, s anynyival inkább kéretnek minél többen megjelenni. A rendezőség.

Kardpárba j folyt le tegnap előtt reggel városunkban a "Korona" szálló nagy termében P-y-V-e a helybeli Pömb bizt. társaság egyik hivatalnokai és B-i-A. a budapesti első magyar ált. biz. társaság tisztviselője közt. - A párvialdra a kávéházi ö-sze-zóalkozás adott okot s P-y-V-e a karján egy súlyos s több helyen jelentektelenebb sérüléseket szenvedett, minek következtében pár hétig nem hagyhatja el szobáját.

Tornászta. Az önálló csoportjai tagjainak becses tudomásukra hozatik, miszerint a torna órák már megkezdettek, s rendszeresen megtartatnak szerdán és szombaton d. u. 6 óratól 7 ig. - Ne talán félre értések kikerülése végett megjegyeztetik, hogy a mult évben már beiratkozottak az alapszabályok szerint ez évre is tagokul tekintetnek. Az elnökség.

A pápa részére. A debreczeni r. kath. hívek 199 frttal járultak azon gyűléshez, melyet XIII. Leo pápa 50 éves jubileuma alkalmából a n.-várad latin szertartású püspöki megye területén a r. kath. egyház fejének adandó ajándékra rendeztek.

Eljegyzés. Gyarmathy István polgártársunk kedves és szép leányát Esztikét, eljegyezte Papp Lajos, ifjú iparos.

Felhívás és figyelmeztetés a keresk. testület tagjaihoz. A debreczeni kereskedő testület folyó hó 30-án, azaz vasárnap d. e. 10 órakor fogja a városba nagytermében utolsó közgyűlést, s azt követőleg mint kereskedőtársulat alakuló közgyűlést megtartani. Mielőtt erről a kereskedő testület illetve társulat tagjai ez uton is értesítettetnek, egyszerű tudomásukra hozatik, hogy a közgyűlésre vonatkozó meghívó, a társulati új alapszabály és az elnöki jelentés egy-egy példány minden beiratkozott tagnak közvetlenül személyhez intézve megküldetett. - Kik tévedésből nem kapták volna kezükhöz a meghívót, vagy az érintett nyomtatványokat: felkérhetnek, hogy azok átadása vagy megküldése végett a testület elnökségét f. hó 30 ig rövid uton megkeresni sziveskedjenek. Végre mind azon helyben lakó bejegyzett kereskedők, kik a testületnek tagjai nem voltak, s az új társulat kötelekebe magokat felvétetni óhajtják, szintén felhivatnak, miszerint beiratkozás czeljából az elnökségnek f. hó 30 nak délelőtti 10 órájáig jelenkezni s a közgyűlési meghívót és egyéb nyomtatványokat ugyanott átvenni sziveskedjenek, mely esetben jogaikat már a f. hó 30-án megtartandó közgyűlés alkalmával minden megszorítás nélkül gyakorolhatják. - Debreczen, 1887. október 27. A kereskedő testület nevében Szepessy Antal elnök.

Pályázat. A Debr. törvényszéknek II. osztályu segéd tevékeztetői állás jött úre sedésbe, melynek elnyeréséért pályázók, kérvényüket lehetőleg gyorsan igyekezzenek benyújtani, mert az állomás állomás elnyeréséért pályázóknak 14 nap tüzetett ki határidőül.

Körhöz. Koleszár József 25 éves pinczért, a ki tegnapelőtt este öngyilkosságból meglötte magát a megejtett boncolás után ma délután kísérték öröknagyalomra, kártársának nagy részvete mellett.

Járvány. A Guth erdőségen levő sertések között az orbáncz, mint szakértőleg megállapítva lett járványszerűleg fellépett, melyről a miniszterium értesítve lett.

Husárak megállapítva s bejelentve 1887. évi okt. hó 26-tól nov. 2 ig 30 kr. Erdei Jánosnál morgó-utca 587. sz. alatt. 32 kr. Kolb Jakabnál pétéria utca 687 sz. alatt. 34 kr. Erdéi Ferenczénél Csapó-utca 240. sz. a., bárány-utca 2284 sz. a., Balog Jánosnál Mester-utca 137. sz. a. Csapó-utca 471 sz. alatt. 36 kr. Szentesi Jánosnál róza tér 11. sz. Szt. Anna utca 2267. sz. a. Rác Györgynél Cz-gled utca 2599. sz. a., csapó-utca 10. sz. a. rózsater 10. sz. a., Erdei Jánosnál sas-utca 3. és 18. sz. a. Hatvan-u. 1517., Kolb Jakabnál rózsater 10 sz. a. Mester utca 1113. sz. a. 44 kr. a három izraelita székben a piaczon - Minden többi bejel. 17 mézarszékben

pedig 40 kr. Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hús nyomaték nélkül 8 krral drágább.

Piaczi árak. 1887. október hó 25-ken megtartott hetivásárról.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Mm Buza, Kétszeres, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Köles, Zsák Burgonya, Szalonna, Háj.

Időjárás. Hazánkban kilitás a jövő időre: Eszaknyugaton hidegebb derülést délkeleten helyenként csapadékkal változó, enyhebb időt várhatni.

Hazánk s a külföld. Pipatórium.

Érdekes ülései vannak most a képviselőház pénzügyi bizottságának. Az új dohány-adó-törvényjavaslat volt napirendben s szigorú rendelkezéseivel természetesen bő anyagot nyújtott az ellenzéki kritikának.

Helyi hétfőn a kémsziszter magyartalan volna ellen kelvén ki, gr. Andrássy Manó felhozza saját fának az esetét, a kit, midőn Amerikába érkezett, először megeskettek a pénzügyi közeg k arra, hogy nincs nála dohány s aztán ráadásul még meg is motózták a zsebeit és a máháját.

Főtűvös Károly gunyosan azt kérdezte Andrássyot, hogy főuraink a kik osztrák fűdöket szoktak látogatni hazulról viszk-e oda a szivart? - Nem tudom, mert tizenöt év óta nem voltam külföldi fürdőben, - volt Andrássy gróf válasza.

Érdekes volt Eötvösnek a pénzügyminiszterium szakközgeihez intézett az a kérdése is, hogy ha már annyifele statisztikai adatot terjesztenek elő, nem tudnák-e megmondani, hogy a dohánytermelési engedélyek ben mily arány szerint részesülnek a kormány párt és ellenzék tagjai? Választ természetesen nem kapott.

Tisza miniszterelnök azt mondta, hogy ő itthon vásárolt szivart s ha a dolgai Bécsbe viszik, ott is, de majd az e-yiket majd a másikat találja jobbnak. - S ha nem indiszkréczió kérdezní, milyen szivarokat vásárol a miniszter ur? - kérdezte Eötvös.

Négy és 5 krajczárokat, volt a válasz. Fokozta a tárgyalás érdekességét az is, hogy a dohányjövédéki igazgatóság mintegy a tjavaslat mellékletül néhány dobost a legfinomabb szivarfajokból lett a tanácskozási terem asztalára.

A bizottsági tagok derekasan hozzáláttak ezeknek a mellékleteknek a tanulmányozásához. - A hazai ludak Nesztora. Bakonybélben övezgy Gasparics Mihályné oda- való lakos birtokában van. A vezetes lud harmincznyolcz esztendővel ezelőtt volt liba s azóta, 38 tavaszon át hűségesen lerakta 14-16 tojás-iletményét, és így átlagos számmal eddig 570 libának adott közvetlenül életet. Az első-, második-, harmad- stb. ízig eni unokák száma mérhetetlen. - A tisztas lud- asszonyág előrehaladott kora daczára még mindig hodító jelenleg lehet a gunár-körök- ber. m rt egyre szaporítja faját s csemetéit anyai gondoskodással személyesen neveli fel, - természetesen a régi szisztema szerint. Annak a régi jó világnak, a melyben a bakonybéli lud-ányóka csak hugomasszony volt még, tudomásunk szerint van még egy gunár-kepviseelője, még pedig: Jókai a Mór birtokában. A sváthégyi Jókai-villában van elhelyezve az öreg, ott ápolják korát megillető gondallal és gyöngédséggel; a neve Márton, foglalkozására nézve most már csak magányzó. Mikor még Marczink hitták, viharos el then valamelyik kalandja alkalmával súlyos baleset érte: lábán csonttörést szenvedt s önkéntes mentők nem lévén kéznél, sántán, bánan bolyongja azóta az életet Márton.

Pikáns ajándék. Egy török főúr Bulgáriai fiatal uralkodójának a minap érdekes ajándékot küldött a szófiai konakba. Ez az ajándék pedig semmi más, mint egy gyönyörű szép rabnő, a ki pompásan tudja a valódi török kávét elkészíteni. - A fejedelem köszönettel fogadta a különös ajándékot, de a "rabnő" fölmentette e minősége alól s némi fizetést is adat ki neki, mint a fejedelmi háztartás első kávéfőzőjének. Magától értetik, hogy Almara k. a csakis az uralkodó számára főz kávét az udvartartás többi tagjai pedig tovább is beérik avval a kávéval, a mit a szakác-mester készít.

Közgazdaság. Gabnaárak. (Budapesti terménytőzsde október 26.) Buza tavaszra 7.25-7.26 Buza őszre 7.02-7.04 frt. - Tengeri 1888 jul.-augra - máj. - júniusra 5.68-5.70 frton. - Zab őszre 5.80-5.82 frton. - Káposztarepce augusztus- szeptemberre - frton. - Sertésvásár. A kőbányai sertéskereskedő társulat távirata. Okt. 26. az ület vált., magy. urasági öreg nehéz 44. - 45. frtig magy. uras. fiatal nehéz 46. - 46.50. frtig, magy. uras. fiatal közép 46. - 46.50. frtig, magy. uras.

fiatal könnyű 46.50-47. - frtig, magyar szedett nehéz 44 - 44.50 frtig, magyar szedett közép 45 - 46.50 frtig, magy. szedett könnyű 45. - 46. - frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz - - - - - frtig, rom. bakonyi átmeneti közép - - - - - frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű - - - - - frtig, rom. átmeneti eredeti közép - - - - - frtig szerb. átmeneti nehéz 44 - 44.50 frtig szerb. átmeneti közép 43.50-44. - frtig, szerb. átmeneti könnyű. 41. - 42. - frt. hízó a vasutról mászálva - - - - - frtig, hízó 1 éves élőszuliban 44. - 46 frtig hízó két éves élőszuliban (makkos) - - - - - frtig, öreg makkos sertés élőszuliban, 46%, levonása - - - - - frtig. Az árak hízalt sortéseknél páronként 45 kgl. 1%-os levonással métermázsánként értendő. Romániai és szerbiai sortéseknél, melyek mint átmenetiek, adtakak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban van fejében megterítettik.

Sertésállomány. Okt. 26-án volt készlet 86.125 okt. - 24 én érkezett 1927 elszállítatott 1287 Maradt készletben okt 25-án 86,765 drb.

Apró cseprő.

A kritikus. - Hogyan mondhatják azt, hogy nem vagyok igazságos? Ha észreveszem, hogy valakit nagyon megdicsértem, sietek ezt azonnal ellensúlyozni, hogy más valakit annál jobban lerántok!

Modern házasság. - Férfihez meneteled nagyon meglepett, édesem! - Mit akarsz! Ő olyan beteges volt, hozzá még olyan buta, olyan rut és olyan neveletlen, hogy mindnyáján rendkívül gáz dagnak tartottuk!

Ballerinák közt. - Micike: Képzeld csak, a mi öreg balletmesternök azt állítja, hogy még ma is terdelnek előtte férfiak. - Stefike: Azok legfőlegbb tyukszemirtők lehetnek.

Világfiakközt. - Köszönöm jó tanácsait; de ön is tudja hogy ha az embernek nincsen pénze, semmit sem csinálhat. - Kedves barátom, ön téved. Ha az embernek nincsen pénze, csinálhat... adósságot!

Távolirokonok. - Rokona-e önnök Emil? Ugyanaz a vezeték nevük van. - Távoli rokonom. - Milyen foku? - Ő a legifjabb a kilencz testvér között, a kik között én vagyok a legidősebb.

A kályhák és a korom. Ki ne tudná milyen sok kellemetlenséget okoz az, ha télen a kályha felmondja a szolgálatot a fa benne égni nem akar, mert nincs léghuzama. A dugulásnak rendes oka, hogy a kályhában sok korom rakódott le. De azt kevesen tudják s talán még kevesebben fogják hinni, hogy e bajon a kéményseprő vagy kályhás segítségével nélkül is könnyen segíthetünk. Nem kell egyebet tenni: mint egy marék friss burgonya hajat dobni a kályhába a tűzre, mire a kályka ajtaját gyorsan be kell lenni. Az égő burgonya hajakból fejlődő gőz feloldja a koromot, mely a csővekben lerakódott s a kéményen át ki viszi a szabadba. E szernek ismételt alkalmazása mellett a kályhákat sokkal ritkábban kell tisztítani.

Debr. Színház. Holnap, Pénteken 1887. okt. hó 28-án: Uff király. Nagy operette 3 felvonásban. Írták: Hegyi és Bátor.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre.

TORMA. Legjobb minőségű és közkedveltségű debreczeni torma kapható. Kerekes Gézánál. Péterfia-utca 819.

Ugyanott egy nagy magtár minden órán kiadó.

